

Nekaj vsebinskih poudarkov o delu Zveze gozdarskih društev Slovenije za nazaj in za naprej

Skladno s pravili Zveze gozdarskih društev Slovenije (ZGDS) je bil 26.10.2016 sklican volilni občni zbor. Organom zveze je potekla mandatna doba. Dolžnost zbora je bila predvsem, da naredi obračun za leto 2015 (sprejme bilanco) pa tudi, da poskusi narediti obračun štiriletnega dela, da na tej podlagi izglasuje razrešnico doseganemu vodstvu in izvoli vodstvo za naslednje mandatno obdobje. Moram priznati, da delo v zvezi ni bilo dolgoročno in da so se štiri leta neverjetno hitro obrnila. Sedanje vodstvo je v tako rekoč nespremenjeni postavi prevzelo vodenje zveze na dveh volilnih zborih, leta 2008 in leta 2012.

V tem mandatnem obdobju je v zvezi delovalo 15 društev. Po zadnjih podatkih, ki smo jih dobili od društev, ima zveza 976 članov. Podatki pa še niso natančni, ker od treh društev še nismo dobili podatkov o članstvu. Na podlagi evidenc v društvih lahko še vedno zaključujemo, da zveza še ne zajema vse gozdarske stroke, zato mora biti njena ambicija še naprej, da bi s skupnim čimbolj zanimivim delom, z odzivanjem na strokovne probleme in tudi strokovno politične probleme, v svoje vrste vključila čimvečje število tistih, ki so pripadniki stroke, pa niso zaposleni v gozdarstvu. Brez dvoma se morajo zveza in društva zavedati, da s svojim delom krepijo prisotnost stroke v družbi in hkrati tudi pripadnost članstva stroki. Priznati je treba, da nam to v minulem obdobju ni povsem zadovoljivo uspevalo.

V tem obdobju je v okviru zveze aktivno začela s svojim delom sekcija Prosilva Slovenije, ki poskuša čim širši javnosti predstaviti sonaravno ravnanje z gozdovi in to utrjevati tudi med lastniki gozdov in stroko. Da bi ji prenašanje pomena trajnega gospodarjenja z gozdovi še bolj uspevalo, ji je občina Radlje, kjer je bila leta 1996 ideja ustanovitve mednarodne organizacije za sonaravno gospodarjenje z gozdovi oblikovana, odstopila prostore. Tako bo v sosedstvu z drugimi oblikami prikaza trajnostnega gospodarjenja pomagala predstavljati tudi siceršnjo zavzetost občine Radlje trajnostno gospodarjenje na vseh področjih, ki so v občini že oblikovana in ki se še oblikujejo.

V tem obdobju so bila sprejeta nova, s predpisi o društvih na novo usklajena, pravila ZGDS. Posodobitev pravil naj bi prispevala k uspešnejšemu delu zveze. Spremembe in dopolnitve so bile usklajevane z društvi in z organom UE Ljubljana, pristojnim za delo društev. Sprejel jih je občni zbor zveze, 15.3.2015. Zaradi racionalnosti dela je bil kot organ zveze opuščen Upravni odbor. Njegove naloge so v pravilih smiselno porazdeljene med Občni zbor in Izvršilni odbor. V Občnem zboru je vsem društvom dana enaka teža s tem, ko ima vsako društvo po enega delegata. V tem mandatnem obdobju je bil sprejet Pravilnik o založniški dejavnosti Zveze gozdarskih društev Slovenije. Z društvi usklajen in pripravljen za sprejem na letošnjem občnem zboru pa je bil tudi Pravilnik Zveze gozdarskih društev Slovenije o imenovanju častnih in zaslužnih članov ter o podeljevanju Kafolovih priznanj.

Tudi v minulem mandatnem obdobju sta bili še vedno nosilni dejavnosti zveze izdajateljstvo in založništvo. Delo tako Gozdarskega vestnika (GV) in delo Gozdarske založbe (GZ) je izpolnilo pričakovanja in v največji možni meri tudi omogočalo normalno delovanje zveze. Ni dvoma, da ima tudi v tem obdobju za to največ zaslug urednik mag. Franc Perko, ki se mu ob tej priložnosti za njegovo delo v imenu zveze tudi iskreno zahvaljujem. Zahvaljujem pa se tudi uredniškemu odboru GV in IO ZGDS, ki po določilih pravilnika o založniški dejavnosti zveze, opravlja naloge uredniškega odbora GZ. Skupaj so uspeli zagotoviti, da je tudi v teh letih vestnik izhajal v normalnem obsegu in da so bile izdane monografije, v kar največji meri finančno pokrite s prednaročili oziroma donacijami. Za tako uspešno delo GV je potrebno pošteno povedati, je s sofinanciranjem GV v veliki meri zaslužna tudi Javna agencija za raziskovalno dejavnost Slovenije. Tako kot povsod, je verjetno tudi pri tem delu zveze mogoče kaj izboljšati. To je predvsem potrebno zaradi ohranitve in po možnosti tudi povečanja števila naročnikov. Tudi v računalniški dobi ima tiskana strokovna revija velik pomen

za pomnenje dogajanj na strokovnem področju. Prav zaradi tega si uredniški odbor in urednik že dolgo prizadevata, da bi odmerjeni obseg dosegli prispevki o dobri strokovni praksi na vseh področjih delovanja stroke. Tega še nista uspela zagotoviti v tem obdobju in zato ostaja naloga za novega urednika in njegov uredniški odbor. Taki prispevki bodo brez dvoma popestrili vsebino in povečali zanimanje za vestnik. Neodgovorno bi bilo namreč verjeti v nepismenost strokovnih delavcev, ki dobro prakso ustvarjajo na terenu. Na vsak način pa je nujno potrebno najti vzvode, ki bodo spodbudili željo, da o njej sporočajo tudi drugim. Pozivam vas zato, spoštovane kolegice, kolegi, da se aktivno vključujete v iskanje ustreznih motivacij, ki naj bi prispevale, da bo GV še zanimivejši in na ta način tudi trdnejšega zdravja in daljšega življenja.

Brez sramu lahko trdim, da je v tem obdobju Gozdarska založba izpolnila vsa pričakovanja. Izšle so zanimive monografije, ki tudi v okolju izven gozdarstva pripovedujejo, da so v gozdarskih vrstah ljudje, ki stroko in sebe uspešno predstavljajo tudi s sporočili v knjižni obliki. Monografije Lexicon Silvestre IV (uredil: prof. dr. Marjan Lipoglavšek), Za naš gozd – Gozdarska anketa 1941 (uredila: prof. dr. Boštjan Anko in mag. Franc Perko), Gozd in gozdarstvo v Bleiweisovih novicah 1842-1902 (avtor: mag. Franc Perko), Začetki načrtnega gospodarjenja z gozdovi na Slovenskem – Flameckovi in Lesseckovi načrti za Trnovski gozd ter bovške in tolminske gozdove (uredili: mag. Franc Perko, Edo Kozorog, prof. dr. Andrej Bončina) in Od ogolelega do gozdnatega krasa – Pogozdovanje krasa (avtor: mag. Franc Perko) morajo tudi naprej predstavljati izziv za urednika, uredniški odbor in pisce.

V imenu vodstva zveze lahko tudi za to obdobje ugotovim, da smo obdržali tradicijo posvetovanj, ki naj bi tudi v bodoče aktivirala stroko. V minulem mandatnem obdobju je zveza organizirala tri posvetovanja:

- Kako učinkovito obvladovati poškodbe gozdov večjih razsežnosti
- Kje smo z uresničevanjem vsebin Nacionalnega gozdnega programa
- Načrtovanje v gozdarstvu – nujno orodje za usmerjanje razvoja in rabe gozdov

Posvetovanja so bila dobro obiskana, kar zvezo zavezuje k negovanju teh programskih vsebin tudi v naslednjih letih.

S posvetovanji pa je dodatna vsebina dela zveze postalo tudi spremljanje uresničevanja zaključkov oziroma strokovnih usmeritev poenotenih in potrjenih na posvetovanjih in opozarjanje na morebitne odklone od teh vsebin, ki se odražajo v praksi. Tega pa zvezi še ni uspelo v celoti uresničiti. Njena konkretna naloga pa je s tem postala tudi skrb, da bodo vsebine zaključkov na primeren način vgrajene v morebitne spremembe in dopolnitve predpisov o gospodarjenju z gozdovi.

Zveza ima svojo spletno stran (Slika 1), ki ji poskuša domisliti vsebinsko pestrost in uresničevati njeno aktualnost. Njen skrbnik je dr. Mitja Skudnik, ki se mu za dosedanje delo iskreno zahvaljujem in v imenu zveze upam, da ga bo z dobro voljo opravljal tudi naprej. Razumljivo je, da levji delež k pestrosti prispevajo lahko s svojo aktivnostjo predvsem društva. Če ta njihov prispevek kritično ocenimo, pa lahko ugotovimo, da smo po dobrih petih letih še vedno tako rekoč na začetku. Moram ugotoviti, da nekatera društva niti svojih osnovnih podatkov niso uspela ažurirati kaj šele, da bi na svoji razpoložljivi strani dodala tudi aktualne vsebine zanimive za člane, pa morebiti tudi za širšo javnost. Ne glede na to, še vedno gojimo ambicijo, da bi vsebina na spletni strani zveze prispevala k večji komunikaciji med društvi in s širšo javnostjo. Pri tem je potrebna predvsem dobra volja, da mediju, ki ga imamo na razpolago, vdihnemo aktualne vsebine in ga polno izkoristimo.

Na podlagi predlogov z občnega zbora je bil v letu 2015 opravljen poskus, da bi vsebino dela zveze popestrili tudi z organiziranimi ogledi dobre strokovne prakse na terenu. Tak del programa je uresničljiv, če je zanj zainteresiran tudi tisti del strokovne javnosti, ki je realiziral primere strokovne dobre prakse, je nanje ponosen in jih želi predstaviti tudi kolegom, da bi jih koristno uvedli na svojem terenu. Ker ni dvoma, da takih praks ne bi bilo, je potrebno povečati napore za to, da bi izmenjava uspehov pri delu v gozdu postala uspešen sestavni del programa zveze.

Del programa pa naj bi na drugi strani postala tudi kritična presoja gozdarskega strokovnega

Gozdarstvo v času in prostoru

dela. V posvetu v obliki računalniškega foruma pa tudi v obliki delavnic, naj bi pohvalili, kar je v delu stroke vredno pohvale in tudi grajali tisto kar je vredno graje. Ob tem pa poskušali izluščiti predvsem tudi konkretne predloge za izboljšave našega strokovnega dela. Prepričan sem, da kritika ne bi smela biti nesprejemljiva, če je korektna. S pomočjo take programske vsebine se bomo v stroki v prvi vrsti priučili na sprejemanje kritike, prispevala pa bi tudi k temu, da bo dobro delo bolj opazno, ugotovljene napake pa uspešneje in dosledno odpravljene. Oboje bi brez dvoma prispevalo k večji kredibilnosti stroke.

V okviru izvajanja take programske vsebine bo tudi priložnost za korektno presojo in oblikovanje kriterijev in meril gozdarskega kodeksa. Zaveza zanj je vsebovana v veljavnih pravilih zveze.

Samokritično je potrebno priznati, da nam ni uspelo motivirati strokovne javnosti za sodelovanje pri razjasnjevanju izrazito strokovnih dilem, do katerih prihaja v vsakdanjem delu. Čeprav so bile

take dileme izpostavljene na spletni zveze, nam strokovne javnosti ni uspelo animirati in pritegniti v živahnejšo razpravo. Ker je večja živahnost v razčiščevanju strokovnih vprašanj gotovo želja tudi naše stroke, moramo ta izziv imeti za trajno nalogo in za njeno izvajanje usposobiti in zainteresirati predvsem komisijo za izobraževanje.

Predsedniki in člani komisij za gozdarsko strokovno terminologijo, za rekreacijo in šport in za evropske pešpoti, za izobraževanje in sekcije Prosilva Slovenija, so prispevali, da je bila dejavnost zveze v minulem obdobju napolnjena z vsebinami, ki zaokrožajo njeno poslanstvo. Za uspešno delo se zato zahvaljujem predsednikom prof. dr. Marjanu Lipoglavšku in Vasji Lebanu, Janezu Konečniku, Tonetu Lesniku in mag. Andreju Breznikarju.

Čeprav je pri delu vsake komisije težava vzdrževati delavno temperaturo, so predsedniki uspevali, da so izpolnile svoj del programskih zadolžitve. Zveza ima v svojih pravilih določene še nekatere

The screenshot shows the homepage of the Zveza gozdarskih društev Slovenije (ZGDS). The header includes the ZGDS logo and a navigation menu with links for DOMOV, ZGDS, GOZDARSKI VESTNIK, RAZPRAVE IN TERMINOLOGIJA, KONTAKT, and FB. A search icon is also present. The main content is organized into several sections: 'NOVICE' (News) featuring a large article about the 75th anniversary of the Gozdarski vestnik; 'SEKCIJE IN KOMISIJE' (Sections and Commissions) with news about the Slovenian Skiing Championship; 'GOZDARSKA DRUŠTVA' (Forestry Associations) with news about a meeting of the Savinja Forestry Association; and a right-hand sidebar with information about 'GOZDNO GOSPODARSTVO NOVO MESTO d.d.' and a user login/register area.

Slika 1: Opletna stran ZGDS je dostopna na naslovu www.zgds.si

druge stalne komisije, ki pa vse od leta 1997 niso delovale in jih tudi v zadnjem obdobju ni uspela oblikovati in osmisliti njihove dejavnosti. Katere so te komisije, si lahko ogledate na spletni strani zveze, kjer so pravila objavljena.

Ne glede na moj pogled na preteklo in bodoče delo zveze, bodo razprava na občnem zboru in dodatni razmisleki novega vodstva zveze, predstavljali temelj za pripravo bodočih programov dela in s tem bo povezana tudi odločitev katero od "spečih" komisij še aktivirati.

Vsako vodstvo zveze je seveda še najbolj zadovoljno in ponosno, ko uspejo uresničiti vse delovne načrte njeni člani, društva. Vsa so si v tem obdobju prizadevala, da bi bila njihova dejavnost čim bolj opazna ne samo med članstvom ampak tudi v širši javnosti. So taka, ki vzorno skrbijo za svojo prisotnost v javnosti skozi vse leto. Zaradi neodzivnosti s poročili o opravljenih tovrstnih aktivnostih večine društev, pa zveza še vedno nima popolne slike o njihovem tovrstnem delu, ki naj bi bilo najboljšim tudi skromno sofinancirano. Prav je, da bi bil prispevek zveze za tako dejavnost pravično razdeljen. Brez sodelovanja društev je to težko oziroma nemogoče. V imenu zveze se vsem društvom, ki so bila prisotna v širši slovenski javnosti iskreno zahvaljujem, da stroko na svojem področju združujejo in motivirajo za dejavnosti, ki jo predstavijo in napravijo opazno tudi izven gozdarstva. Pričakujem, da bomo vsi skupaj prispevali še več, da bodo strokovni razmi-

sleki prišli na mesta, kjer nanese beseda na gozd in gospodarjenje z njim in da bodo strokovno jasno in utemeljeno izpostavljene kritike tistih dejavnikov, ki negativno vplivajo nanj. Še se zgodi, da nismo prisotni tam, kjer se govori o usodi gozda. Da bi lahko aktivneje preprečevali razvojne scenarije, ki negativno vplivajo na gozd, se bomo morali večkrat kar sami povabiti k razpravam in oblikovanju zaključkov, ki odločujoče vplivajo nanj. Razumljivo je, da v delu prihaja zaradi različnih vzrokov do nihanj. Za bogatimi leti pridejo tudi sušna. Tistim maloštevilnim društvom, ki so trenutno v sušnem obdobju, svetujem, naj staknejo glave in prepričan sem, da bodo skupaj našli prave cilje za oživitve dejavnosti društva.

Celotna družba je v finančni krizi in zato ne bom poudarjal, da ima tudi zveza težave s financami na prihodkovni strani. Raje poudarim to, da zaenkrat redna dejavnost in javna sredstva, ki jih še uspemo pridobiti zanjo, še omogočajo naše delo. S pametnim obračanjem razpoložljivih sredstev in malce entuziazma še uspevamo uresničevati program dela. Upam, da bo tako tudi naprej pod novim vodstvom ZGDS, ki mu iskreno želim uspešno delo. Predvsem pa mu želim, da bi mu uspelo stroko aktivirati k razmišljanju o tem, s kakšno aktivnostjo oziroma delom bo dosegla uveljavitev, ki bi jo v državi z gozdnatostjo, kot jo ima Slovenija, morala imeti.

Jože Falkner